

ПЛЕНУМ ВИЩОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від 13 грудня 2010 р. № 2

Про судову практику застосування статей 235–240 Кодексу адміністративного судочинства України

Для забезпечення однакового і правильного застосування Вищим адміністративним судом України норм Кодексу адміністративного судочинства України (далі — КАС України) щодо вирішення питань про допуск справ до провадження у Верховному Суді України Пленум Вищого адміністративного суду України

ПОСТАНОВИВ:

1. Зважаючи на приписи статті 235 КАС України, перелік підстав і порядку вирішення питань про допуск адміністративних справ до провадження у Верховному Суді України є вичерпними. До таких адміністративних справ належать справи, що розглядалися або їх розгляд закінчувався за правилами цього Кодексу, та справи, у яких остаточне рішення прийнято до набуття чинності КАС України і які за своєю суттю є адміністративними.

2. Подати заяву про перегляд Верховним Судом України судових рішень в адміністративних справах після їх перегляду в касаційному порядку мають право сторони та інші особи, які беруть участь у справі, з мотивів неоднакового застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права, що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах. У такому разі цим правом наділені позивач, відповідач, треті особи, представники сторін та третіх осіб у справах, що переглядалися в касаційному порядку. Цей перелік є виключним, а тому не мають права на подання заяви про такий перегляд особи, які не брали участі у справі, але вважають, що суд вирішив питання про їхні права, свободи, інтереси чи обов'язки.

Слід ураховувати, що згідно з приписами частини першої статті 60 та частини четвертої статті 61 КАС України також до осіб (представників сторін та третіх осіб за законом), які мають право від імені вищеперерахованих осіб на подання заяви про перегляд судових рішень Верховним Судом України, належать Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, прокурор, органи державної влади, органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси

(представляти інтереси) осіб, які беруть участь у справі, у тому числі й тоді, коли перераховані органи та особи не брали участі у справі.

Крім того, прокурор може звернутися з відповідною заявою в інтересах держави, у тому числі й в особі органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, якщо вони виконують делеговані повноваження держави та брали участь у справі.

Інші представники сторін або осіб, які беруть участь у справі, мають право на подання такої заяви в разі, якщо це право спеціально обумовлено у виданій їм довіреності, у тому числі й у разі, коли ці представники не брали участі у справі (частина третя статті 239 КАС України).

Заяву про перегляд судового рішення в адміністративних справах з мотивів установлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні справи судом може бути подано особою, на користь якої ухвалено рішення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною. У цьому разі не вимагається, щоб рішення адміністративного суду, про перегляд якого подається заява, було переглянуто в касаційному порядку. Крім того, до осіб, які мають право звернутися з такою заявою, належать представники зазначеної особи, яким довіреністю або законом надано право на подання заяви від імені такої особи.

Звернення із заявами про перегляд судових рішень в адміністративних справах інших осіб, крім зазначених, тягне наслідки, передбачені частиною четвертою статті 239-2 КАС України, а саме повернення заяви заявнику.

У той же час слід ураховувати, що заява про перегляд судового рішення, подана від імені особи, яка бере участь у справі, іншою особою без належного на це уповноваження, є поданою без додержання вимог статей 239 та 239-1 цього Кодексу, про що повідомляється особа, яка її подала, з наданням строку для додання оформленого належним чином документа про свої повноваження. У разі неподання такого документа заява повертається заявнику з підстав, передбачених пунктом 1 частини четвертої статті 239-2: заява повертається заявнику, якщо він не усунув її недоліки протягом установленого строку.

Якщо ж заяву подано від імені особи, яка не наділена правом на подання такої заяви, то заява повертається з підстав, передбачених пунктом 2 частини четвертої статті 239-2 КАС України.

У разі подання заяви від імені особи, яка не має повноважень на ведення справи, така заява повертається з підстав, передбачених пунктом 3 частини четвертої статті 239-2 КАС України.

Оскільки рішення, ухвалені Вищим адміністративним судом України як судом першої або апеляційної інстанції, не підлягають перегляду в касаційному порядку, то вони не можуть бути переглянуті Верховним Судом

України з мотивів неоднакового застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права, що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах. У зв'язку з цим за результатами розгляду заяв сторін та осіб, які беруть участь у таких справах, Вищому адміністративному суду України слід відмовляти в допуску таких справ до провадження у Верховному Суді України з указаної підстави, а не повертати заяву у зв'язку з відсутністю у заявника права на подання такої заяви.

Щодо заяв про перегляд рішень судів, які підлягають касаційному перегляду, але ще не переглянуті в цьому порядку, то в їх допуску до провадження у Верховному Суді України необхідно відмовляти.

3. Заява про перегляд судових рішень в адміністративних справах з мотивів неоднакового застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права, що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах, може бути подана після їх перегляду в касаційному порядку (частина перша статті 236 КАС України), тобто лише після прийняття Вищим адміністративним судом України постанови чи постановлення ухвали за наслідками розгляду касаційної скарги у такій справі.

Заяви про перегляд ухвал Вищого адміністративного суду України (суду касаційної інстанції), постановлених із процесуальних питань з мотивів неоднакового застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права, що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах, може бути подана за наявності двох умов:

ухвала перешкоджає провадженню у справі;

судом (судами) касаційної інстанції неоднаково застосовано одні й ті самі норми матеріального права.

До ухвал, стосовно яких може бути подана відповідна заява із зазначених підстав, не належать ухвали, постановлені згідно зі статтями 236–240 КАС України.

Заява про перегляд судових рішень в адміністративних справах з мотивів установлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні справи судом може бути подана на будь-яке рішення в адміністративній справі, у тому числі з підстав порушення процесуального права. До таких рішень також належать рішення адміністративних судів першої інстанції, які не підлягають апеляційному та касаційному перегляду, рішення суду апеляційної інстанції, які не підлягають касаційному перегляду, рішення апеляційного суду як суду першої інстанції, які не підлягають касаційному перегляду, рішення Вищого адміністративного суду України як суду першої або апеляційної інстанції, які не підлягають касаційному перегляду.

4. Установлений статтею 237 КАС України перелік підстав для подання заяви про перегляд Верховним Судом України судових рішень в адміністративних справах є вичерпним і розширеному тлумаченню не підлягає.

За змістом пункту 1 частини першої статті 237 КАС України щодо неоднакового застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права, що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах, слід розуміти таке.

Відповідно до положень зазначеної норми заява про перегляд з указаних мотивів може бути подана за наявності таких складових:

- неоднакового застосування одних і тих самих норм матеріального права;
- ухвалення різних за змістом судових рішень;
- спірні питання виникли у подібних правовідносинах.

Під неоднаковим застосуванням одних і тих самих норм матеріального права необхідно розуміти, зокрема:

- різне тлумачення змісту і сутності правових норм, на підставі якого зроблено висновок про різний зміст суб'єктивних прав і обов'язків учасників відповідних правовідносин, у тому числі про наявність та обсяг прав і/або обов'язків осіб, які беруть участь у справі;

- різне застосування правил конкуренції правових норм при вирішенні колізій між ними з урахуванням ієрархії цих правових норм, а також дії норм у часі, просторі та за колом осіб, тобто різне незастосування закону, який підлягав застосуванню;

- різне визначення предмета регулювання правових норм, зокрема застосування різних правових норм для регулювання одних і тих самих відносин або поширення дії норми на певні правовідносини в одних випадках і незастосування цієї самої норми до аналогічних відносин в інших випадках, тобто різне застосування закону, який не підлягав застосуванню;

- різне застосування правил аналогії права чи закону в подібних правовідносинах.

Подібність правовідносин означає, зокрема, тотожність суб'єктного складу учасників відносин, об'єкта та предмета правового регулювання, а також умов застосування правових норм (зокрема часу, місця, підстав виникнення, припинення та зміни відповідних правовідносин). Зміст правовідносин з метою з'ясування їх подібності в різних рішеннях суду (судів) касаційної інстанції визначається обставинами кожної конкретної справи.

Ухвалення різних за змістом судових рішень матиме місце в разі, коли суд (суди) касаційної інстанції у розгляді двох чи більше справ за тотожних предмета спору, підстав позову та за аналогічних обставин і однакового матеріально-правового регулювання спірних правовідносин дійшов (дійшли) протилежних висновків щодо заявлених позовних вимог.

Неоднакове застосування норм процесуального права не може бути підставою для подання заяви про перегляд судових рішень з мотивів неоднакового застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права, що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах. Це правило не поширюється в разі подання заяви про перегляд судових рішень з мотивів установлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні справи судом.

Необхідно мати на увазі, що ухвала Вищого адміністративного суду України про скасування ухвалених у справі судами попередніх інстанцій рішень та направлення справи на новий розгляд не розв'язує спір по суті. Відповідно такі ухвали не можуть переглядатися Верховним Судом України, оскільки в них не відбулося застосування норм матеріального права для розв'язання спору по суті.

Слід ураховувати і те, що неправильне встановлення обставин справи належить до порушення процесуального права та не свідчить, що матеріальні норми були по-різному застосовані в подібних правовідносинах, тому ухвали Вищого адміністративного суду України про скасування рішень судів попередніх інстанцій із цих підстав також не можуть переглядатися Верховним Судом України.

Варто також мати на увазі, що в допуску заяви до перегляду Верховним Судом України повинно бути відмовлено в разі, якщо заявник обґрунтовує заяву посиланням на різне застосування положень статті 157 КАС України, коли в одних випадках провадження у справі було закрито, а в інших справу було розглянуто по суті.

5. Відповідно до положень статей 235–240 КАС України допуску Вищим адміністративним судом України до провадження підлягають лише адміністративні справи, рішення в яких ухвалені за правилами КАС України адміністративними судами. Допуску до перегляду з мотивів неоднакового застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права, що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах, належать лише рішення Вищого адміністративного суду України як суду касаційної інстанції.

Допуску до перегляду судових рішень з мотивів установлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні справи судом, можуть підлягати лише рішення, ухвалені за правилами адміністративного судочинства.

Щодо судових рішень, на які робиться посилання для підтвердження підстав, установлених пунктом 1 частини першої статті 237 КАС України, то цими рішеннями можуть бути рішення таких касаційних судів (інстанцій): Вищого адміністративного суду України, Вищого господарського суду

України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, колегії суддів Судової палати у цивільних справах Верховного Суду України як касаційної (третьої) інстанції, Судової палати у цивільних справах Верховного Суду України як касаційної (третьої) інстанції, а також рішення апеляційних судів загальної юрисдикції як судів касаційної інстанції в цивільних справах, яким право на перегляд у касаційному порядку цивільних справ було надано Законом України від 22 лютого 2007 року № 697-V «Про внесення змін до Закону України “Про судоустрій України” щодо забезпечення касаційного розгляду цивільних справ». Зазначений перелік таких судових рішень є вичерпним. Обов’язковим є те, щоб такими рішеннями було розв’язано спір по суті або вони перешкоджали провадженню у справі та в цих рішеннях судом (судами) касаційної інстанції неоднаково застосовано одні й ті самі норми матеріального права. Такі рішення не повинні бути скасовані Верховним Судом України, а якщо вказані рішення були підставою для перегляду та розглядалися Верховним Судом України, то необхідно, щоб відносно них був висновок про їх правильність.

Слід урахувати, що до таких рішень також належать судові рішення, ухвалені судом касаційної інстанції в кримінальних справах, за умови неоднакового застосування судами одних і тих самих норм матеріального права, що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах.

До зазначених судових рішень не належать рішення Верховного Суду України, ухвалені після 30 липня 2010 року, та судові рішення, ухвалені до 30 липня 2010 року судовими палатами в адміністративних та господарських справах Верховного Суду України і Судовою палатою у цивільних справах Верховного Суду України, яка за винятковими обставинами переглядала рішення колегій Судової палати у цивільних справах Верховного Суду України, ухвалених у касаційному порядку, а також за винятковими обставинами рішення апеляційних судів як касаційних.

6. Необхідно враховувати, що відповідно до частини першої статті 238 КАС України заява про перегляд судових рішень з мотивів неоднакового застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права, що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах, подається протягом одного місяця:

— із дня ухвалення судового рішення, щодо якого заявлено клопотання про перегляд Верховним Судом України, але не пізніше одного року з дня ухвалення цього рішення (про перегляд якого подається заява);

— із дня ухвалення судового рішення, на яке здійснюється посилення на підтвердження підстав, установлених пунктом 1 частини першої статті 237 цього Кодексу, якщо воно ухвалено пізніше, але не пізніше одного року з дня ухвалення судового рішення, про перегляд якого подається заява.

У разі якщо протягом року з моменту ухвалення рішення не виникло підстав для його перегляду — не ухвалено рішення, яким судом (судами) касаційної інстанції неоднаково застосовано одні й ті самі норми матеріального права, що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах, таке рішення не підлягає перегляду Верховним Судом України. Також воно не підлягає перегляду в разі, якщо й було протягом року ухвалено інше рішення, але упродовж указанного строку не подано заяву про його перегляд Верховним Судом України.

Недодержання умови щодо зазначеного річного строку є підставою для відмови в допуску справи до провадження. Зазначені правила поширюються й на рішення суду касаційної інстанції, що ухвалені до 30 липня 2010 року — дати набрання чинності Законом України від 7 липня 2010 року № 2453-VI «Про судоустрій і статус судів».

Законом не встановлено будь-яких часових меж щодо ухвалення судового рішення, прийнятого до ухвалення рішення, про перегляд якого подається заява і на яке зроблено посилання для підтвердження підстави, встановленої пунктом 1 частини першої статті 237 КАС. У зв'язку з цим судовим рішенням, на яке зроблено посилання, може бути рішення суду касаційної інстанції, до повноважень якого законодавством, чинним на час ухвалення рішення, було віднесено касаційний розгляд справи. До таких судових рішень належать рішення касаційних судів, перерахованих в абзацах третьому та четвертому пункту 5 цієї постанови. Однак до таких рішень не належать рішення, які вже були підставою для перегляду, за результатами якого було відмовлено в задоволенні заяви, а вказані рішення визнані такими, в яких неправильно застосовані норми матеріального права.

7. Місячний строк, установлений частиною першою статті 238 КАС України, є процесуальним і може бути поновлений. Клопотання про поновлення строку повинно бути зазначено у заяві про перегляд судового рішення. Відсутність клопотання про поновлення пропущеного строку або відмова в його поновленні тягне відмову в допуску справи до провадження.

Про поновлення строку зазначається в постановленій ухвалі про допуск справи до провадження у Верховному Суді України. Відмова в поновленні строку є підставою для недопуску справи до такого провадження. Вирішення питання про розгляд клопотання щодо поновлення строку на подання заяви здійснюється під час вирішення питання про допуск справи до провадження у Верховному Суді України та приймається шляхом постановлення однієї ухвали.

Подання заяви на підставі пункту 2 частини першої статті 237 КАС України пізніше одного місяця з дня, коли особі, на користь якої ухвалено рішення міжнародною установою, юрисдикція якої визнана Україною, стало достовірно відомо про набуття цим рішенням статусу остаточного, виключає допуск справи до провадження у Верховному Суді України. Водночас слід

ураховувати, що цей строк починається з наступного дня від дня, коли особі стало достовірно відомо про набуття цим рішенням статусу остаточного. З огляду на це особа у заяві про перегляд судового рішення із зазначених підстав обов'язково повинна вказати, коли їй про це стало достовірно відомо, з наданням відповідних доказів, у протилежному разі з цих підстав вважається, що заяву подано без додержання вимог статей 239 та 239-1 КАС України, про що необхідно повідомляти заявника з наданням строку для усунення вказаних недоліків. При цьому слід ураховувати, що рішення міжнародної установи, юрисдикція якої визнана Україною, набувають статусу остаточного за правилами норм міжнародного та національного законодавства.

8. У разі якщо заяву подано без додержання вимог статей 239 та 239-1 КАС України, суддя-доповідач постановляє ухвалу, якою заявник повідомляється про недоліки заяви та про строк, протягом якого він зобов'язаний їх усунути. Цей строк повинен бути розумно необхідним, тобто достатнім для усунення всіх недоліків заяви з урахуванням тривалості поштового обігу. У разі неусунення недоліків така заява відповідно до вимог пункту 1 частини четвертої статті 239-2 КАС України повертається заявнику.

9. Повернення заяви з підстав, передбачених частиною четвертою статті 239-2 КАС України, здійснюється шляхом постановлення відповідної ухвали суддею-доповідачем одноособово.

10. Частиною п'ятою статті 239-2 КАС України передбачено можливість повторного звернення в разі належного оформлення заяви або з інших підстав, ніж ті, які були предметом розгляду Вищим адміністративним судом України. До інших підстав, зокрема, належать інші рішення касаційних судів, на які робиться посилання для підтвердження підстав. Це повторне звернення повинно здійснюватися в межах загального строку, визначеного частиною першою статті 238 КАС України, який за наявності відповідних підстав підлягає поновленню, але не пізніше одного року з дня ухвалення судового рішення, про перегляд якого подається заява.

11. Якщо заяву про перегляд судових рішень адміністративних судів після розгляду відповідної заяви однієї з осіб, яка бере участь у справі, подано також іншою особою в тій само справі, то питання про допуск справи до провадження або відмову в допуску за такою заявою іншої особи вирішується на загальних підставах. Якщо ж питання про допуск першої заяви не вирішено, то ці заяви належить об'єднати на стадії допуску в разі їх подання з аналогічних підстав.

Водночас якщо Верховним Судом України за попередньою заявою вже переглянуто рішення, про перегляд якого ставиться питання, та скасовано, то тоді в допуску слід відмовити з підстав скасування рішення, про перегляд якого подано заяву іншою особою, яка бере участь у справі. Якщо ж Верховним Судом України за попередньою заявою вже переглянуто рішення,

про перегляд якого ставиться питання, та не скасовано, то тоді в допуску за заявою іншої особи слід відмовити лише в разі, якщо цю заяву подано з аналогічних підстав, що й попередню.

Крім того, якщо попередній особі у допуску відмовлено, а інша особа звертається із заявою з таких самих підстав, то за правилами пункту 4 частини четвертої статті 239-2 КАС України таку заяву необхідно повернути заявнику, оскільки є ухвала Вищого адміністративного суду України про відмову в допуску цієї справи до провадження за наслідками її розгляду, постановлена з аналогічних підстав.

12. Заява про перегляд судового рішення реєструється в день її надходження в порядку, встановленому частиною третьою статті 15-1 КАС України, та не пізніше наступного дня передається судді-доповідачу. Вирішення питання про допуск справи до провадження здійснюється колегією суддів у складі п'яти суддів Вищого адміністративного суду України, яка формується без участі суддів, котрі ухвалили рішення, що оскаржується, у порядку, встановленому частиною третьою статті 15-1 КАС України (частина перша статті 239-2 КАС України). Тобто в разі, якщо справа передана судді-доповідачу, який брав участь в ухваленні рішення, що оскаржується, то така заява передається на перерозподіл з урахуванням цієї заборони. Такі ж правила застосовуються в разі, якщо судді зі сформованої колегії брали участь в ухваленні рішення, про перегляд якого ставиться питання. Водночас варто враховувати, що такої заборони немає щодо рішення, на яке здійснюється посилання на підтвердження підстав, установлених пунктом 1 частини першої статті 237 КАС України.

13. Вирішення питання про допуск справи до провадження здійснюється колегією у складі п'яти суддів Вищого адміністративного суду України без виклику осіб, які беруть участь у справі, шляхом постановлення ухвали про допуск справи до провадження або відмову в такому допуску з викладенням мотивів ухвалення відповідного рішення та з посиланням на норми законодавства. При цьому визначений частиною другою статті 240 КАС України п'ятнадцятиденний строк для постановлення згаданої ухвали необхідно обчислювати з дня надходження до Вищого адміністративного суду України відповідної заяви, яка узгоджується з вимогами статей 239–239-1 КАС України. Заява вважається поданою з дня надходження до Вищого адміністративного суду України. З цієї дати протягом п'ятнадцяти днів суд повинен вирішити питання про допуск справи до провадження або відмову в допуску.

Якщо заяву подано без додержання вимог статей 239–239-1 КАС України та заявник повідомляється про недоліки заяви, то п'ятнадцятиденний строк для постановлення ухвали про допуск справи до провадження або відмову в допуску обчислюється відповідно з дня надходження до Вищого адміністративного суду України даних про усунення недоліків, а у разі їх неусунен-

ня — з дати закінчення строку, який встановлювався для їх усунення. Тобто після цього протягом п'ятнадцяти днів суд повинен вирішити питання про допуск до провадження у Верховному Суді України або відмову в допуску чи, у разі неусунення недоліків, про повернення заяви.

14. Виходячи з положень статей 239 та 239-1 КАС України, зокрема з того, що у заяві про перегляд судових рішень зазначаються конкретні, різні за змістом, судові рішення, в яких має місце неоднакове застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права у подібних правовідносинах, та копії таких рішень повинні бути додані до заяви, колегії суддів Вищого адміністративного суду України під час вирішення питання про допуск необхідно визначати, чи дійсно судами касаційної інстанції неоднаково застосовано одні й ті ж самі норми матеріального права у подібних правовідносинах, тобто чи є судова практика різною. При цьому слід мати на увазі, що питання правильності такого застосування стосується компетенції Верховного Суду України.

Також необхідно мати на увазі, що незазначення у заяві конкретних, різних за змістом, судових рішень, в яких має місце неоднакове застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права у подібних правовідносинах, у тому числі ненадання копій зазначених у заяві рішень, є невідповідністю такої заяви вимогам статей 239 та 239-1 КАС України. Тому суддя-доповідач повинен повідомити заявника про недоліки заяви з наданням заявнику строку, протягом якого він зобов'язаний усунути ці недоліки.

Питання про допуск справи до провадження у Верховному Суді України повинно вирішуватися Вищим адміністративним судом України лише в межах аналізу тих судових рішень, на які посилається заявник.

15. Питання про допуск справи до провадження у Верховному Суді України або про відмову в такому допуску вирішується Вищим адміністративним судом України без витребування справи (справ).

16. Зміст ухвали про допуск повинен містити обґрунтування неоднакового застосування судом (судами) касаційної інстанції одних і тих самих норм матеріального права, що потягло ухвалення різних за змістом судових рішень у подібних правовідносинах.

В ухвалі про відмову в допуску справи до провадження необхідно акцентувати увагу на відсутності вищезазначених складових, а в разі відмови в допуску з інших підстав ці підстави також повинні бути обґрунтовані.

Необхідно мати на увазі, що ухвала про відмову в допуску справи або про допуск справи до перегляду Верховним Судом України повинна бути вмотивованою. При цьому мотивувальна частина відповідної ухвали повинна містити: констатацію матеріально-правової норми, яку неоднаково застосовано судами, з посиланням на відповідну редакцію норми на час виникнення спір-

них відносин; викладення того, у чому саме полягало неоднакове застосування відповідної норми (з урахуванням обставин, наведених у пункті 4 цієї Постанови); аналіз фактичних обставин справи на предмет їх подібності; констатацію факту ухвалення протилежних за змістом судових рішень.

Слід урахувати, що ухвала про відмову в допуску справи до провадження за наслідками її розгляду, постановлена з аналогічних підстав, є підставою для повернення заяви (пункт 4 частини четвертої статті 239-2 КАС України).

Ухвала за наслідками розгляду заяви про допуск набирає законної сили з моменту її (дати) постановлення.

17. Оригінал ухвали Вищого адміністративного суду України про допуск справи до провадження у Верховному Суді України, постановленої у зв'язку з розглядом заяви про перегляд судових рішень адміністративних судів, з доданими до неї документами надсилається до Верховного Суду України (частина третя статті 240 КАС України).

Копія ухвали про допуск справи разом із копією заяви надсилається особам, які беруть участь у справі, а в разі відмови в допуску копія цієї ухвали надсилається особі, яка подала заяву.

Крім того, копія ухвали про допуск справи залишається у Вищому адміністративному суді України для відповідного обліку з метою використання під час вирішення питання про допуск заяв, поданих іншими особами в цій справі.

У разі відмови в допуску оригінали зазначених документів повинні зберігатися у Вищому адміністративному суді України.

Копія ухвали про відмову в допуску справи також залишається у Вищому адміністративному суді України для відповідного обліку з метою використання збережених ухвал для вирішення питання про повернення заяв відповідно до пункту 4 частини четвертої статті 239-2 КАС України, за яким заява повертається заявнику, якщо є ухвала Вищого адміністративного суду України про відмову в допуску справи до провадження за наслідками її розгляду, постановлена з аналогічних підстав.

18. Декретом Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 «Про державне мито» не передбачено розміру ставок державного мита із заяв про перегляд судових рішень адміністративних судів. Отже, до внесення необхідних змін до зазначеного Декрету у Вищого адміністративного суду України немає правових підстав для постановлення ухвал, передбачених частинами другою і четвертою статті 239-2 КАС України, у зв'язку з тим, що до заяви про перегляд судових рішень адміністративних судів не додано документів про сплату державного мита.

Голова суду
Секретар Пленуму

О. М. Пасенюк
М. І. Смокович